

Prikaz

Dr. sc. Vladimir Kadum
sveučilišni profesor u miru

Prikaz knjige / priručnika

IGROM DO ZNANJA: PRIMJERI DOBRE PRAKSE U VRTIĆU

Autorice: Azra Glavić, Sandra Mecanović i Sandra Kadum

Nedavno je, kao plod višegodišnje suradnje, u izdanju Ureda za izdavačku djelatnost Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, objavljena knjiga **Igrom do znanja: Primjeri dobre prakse u vrtiću**, koje su autorice odgojiteljice Azra Glavić i Sandra Mecanović, te Sandra Kadum, izvanredna profesorica Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli.

Knjiga je prvenstveno namijenjen odgojiteljima kao i studentima odgojiteljskog studija, ali će biti od koristi i majkama i očevima, bakama i djedovima, ali i svima drugima, onima koji dolaze u doticaj s djecom rane i predškolske dobi.

Knjiga *Igrom do znanja: Primjeri dobre prakse u vrtiću* sastavljena je od predgovora i sedam poglavlja relevantnih za rad s djecom rane i predškolske dobi. Sadržaj knjige izložen je na 168 stranica, i pritom se poglavlja nižu slijedećim redoslijedom: (1) *O prirodi učenja*; (2) *Igra i dijete*; (3) *Poticaji za igre i aktivnosti*; (4) *Primjeri dobre prakse*; (5) *Aktivnosti u vrtiću*; (6) *Prostorno okruženje kao poticaj*; (7) *Zemlja, voda, zrak*; (8) *Prirodno okruženje kao poticaj za učenje*.

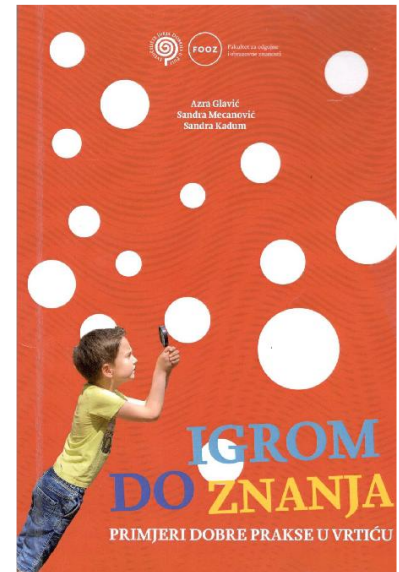
Knjiga se sastoji od promišljanja samih autorica, ali i mnogih drugih relevantnih autora: pri pisanju knjige konzultirana su 64 relevantna naslova, domaćih i stranih autora.

Sadržaj knjige može se podijeliti u dva dijela: prvi, teorijski dio činila bi prva tri poglavlja, dok bi preostala poglavlja činila drugi, praktični dio knjige.

Prvi dio knjige napisala je sveučilišna profesorica Sandra Kadum. U prvom poglavlju *O prirodi učenja* navodi se da bi učenje bilo osmišljeno, dijete mora pokazivati interes poimanja, da posjeduje dispoziciju povezivanja novih sadržaja sa svojom spoznajnom strukturom; pritom je potrebno da i sadržaji koje dijete, igrajući se, uči i usvaja budu osmišljeni za njegovu razinu strukture znanja. Zato proces stjecanja znanja mora predstavljati dominirajuću funkciju, bez koje nema ostvarenja obrazovnih ali i odgojnih zadaća. Razrađuju se i ukazuje na važnost *klasične teorije učenja*, *teorije dodira*, *teorije potkrepljenja*, *dvostupanjske teorije učenja* kao i *kognitivne teorije učenja*.

U drugom poglavlju ističe se da je igra stara koliko i čovječanstvo, da je nezaobilazna komponenta ljudskog iskustva, i navodi da su ključne sastavnice igre *motivacija* za ostvarivanje postavljenog cilja, *pravila* ponašanja u igri, te *interakcija*, tj. kontakt među sudionicima koji sudjeluju u igri. Pojmu igra moguće je pristupiti sa filozofskog, psihološkog i pedagoškog stajališta. Posebno se razrađuje shvaćanje igre u pedagogiji: igra se shvaća kao oblik rekreacije, kao sredstvo odgoja i obrazovanja, kao slobodna i samomotivirajuća aktivnost u kojoj sredstva prevladavaju nad ciljem; igra se najčešće vezuje uz djetinjstvo i pritom što igra duže traje, ona je razvijenija i bogatija. U djetinjstvu igre se najčešće svrstavaju kao *funkcionalne*, *simboličke* i *konstruktivne*, te *igre mašte*, *igre uloga* i *igre s pravilima*.

U trećem poglavlju se ističe da dijete rane i predškolske dobi uči s radošću, lakoćom i brzinom koju više neće postići, jer je rano djetinjstvo i predškolsko doba vrijeme intenzivnog rasta i razvoja djeteta. Djeca imaju nagon za učenje, to im je prirodna potreba, koju zadovoljavaju igrom kao najprirodnijim i najlakšim načinom učenja. Pritom raznovrsnost, raznolikost i stalna dostupnost materijala za igru promiču neovisnost i autonomiju učenja djece.

Praktični dio knjige čine posljednja četiri poglavlja: napisale su ga odgojiteljice Azra Glavić i Sandra Mecanović, a u izradi pojedinih poticaja i sredstva sudjelovale su i odgojiteljice Lara Celija i Dubravka Brljafa. Izloženi sadržaji, te poticaji i aktivnosti popraćeni su nizom vrlo prikladnih i uspješnih fotografija, što doprinosi posebnoj kvaliteti ovoga priručnika.

U poglavlju **Primjeri dobre prakse u vrtiću** djeca upoznaju vrste i dijelove gljiva, one jestive i nejestive, promatraju gljive pod povećalom; upoznaju šumske životinje: ježa, vjevericu, medvjeda. U narednom poglavlju **Aktivnosti u vrtiću** susreću se s mravima i pčelama, sa životom nad i pod morem, a poticaj za ovu aktivnost bio je odlazak i posjet pulskom Aquariumu Verudela.

Šumska umetalka
 Ponudeni materijali: stradur ploča, štapići sa slovima, predložak riječi i slike životinja
 Prema odabranom predlošku (slike naziv životinja) djeca umeću štapiće, tj. slova u stradur ploču slažući riječ.

Kognitivna mapa „Životni ciklus pčele“ potiče kod djece spoznajni razvoj, razvoj vizualne percepcije, pažnju, koncentraciju, uočavanje i zaključivanje.

INTERAKCIJA MEĐU DJECOM

Suradnjom i dogovorom djeca stvaraju slike prirodnim materijalom. Uz vježbanje socijalnih vještina razvijaju maštu i kreativnost, taktilnu osjetljivost i finu motoriku.

TMSKI RAD

Šesto poglavlje ove vrijedne knjige/priručnika naslovljeno je **Prostorno okruženje kao poticaj**. U njemu se djeca susreću sa sljedećim pitanjima/temama: *Kako djeca istražuju?*; *Kako nastaje duga?*; *Lom svjetlosti kroz vodu*; *Vulkan*; *Kako nastaje vjetar?*; *Što je teže, a što lakše?*; *Što pluta, a što tone?*; *Ravnoteža i balansiranje*; *Magnetizam*; *Gibanje*; *Pokusi sa svijećom* te *Dobre i loše bakterije*.

U pretposljednem poglavlju djeca se upoznaju sa zemljom, vodom i zrakom, dok u posljednjem poglavlju naslovljenom **Prirodno okruženje kao poticaj za učenje** djeca upoznaju *Igre u prirodnom okruženju na različiti lokacijama*, *Govorne slagalice*, *Interakciju među djecom*, *Igre građenja i konstrukcije*, *Motoričke aktivnosti*, *Priroda*, te *Fotoaparati, kamere i pametni telefoni kao sredstvo istraživanja*.

Na kraju knjige, u zaključku, autorice navode da su ustanove za rani i predškolski odgoj prva mjesta izvan obitelji u kojima dijete rane i predškolske dobi stječe iskustva i spoznaje, koja se osnova (temelj) daljnje nadogradnje. Jer, djeca su neprestano u igri, komuniciraju, i u igri najlakše iskazuju svoje osjećaje, misli i potrebe. Usmjerenost koju djeca pokazuju u igri nije moguće mjeriti ili uspoređivati ni s jednom drugom aktivnosti. Zato je na odgojiteljima da djeci osiguraju prikladna sredstva i poticaje za igre i aktivnosti, da vrtićki prostor uredi kao poticajno i funkcionalno okruženje, okruženje po mjeri djeteta.

(vk)